

سازمان دامپردازی

جمهوری اسلامی ایران

بسم الله الرحمن الرحيم

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان دامپردازی کشور

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۹

مدیر کل محترم دامپردازی استان هرمزگان

با سلام،

احتراماً عطف به نام شماره ۱۴۵-۱۵۴۶۹-۸۲/۱۰/۷
بدینوسیله به پیوست آئین کار تحوه فرآوری، بسته بندی و
عمر ماندگاری ماهی مرکب (Cuttle fish) و اسکوئید
۵۸ (Squid) جهت اطلاع و اقدام لازم ارسال میگردد.

دکتر مهدی خلچ

مدیر کل دفتر نظارت بر بهداشت عمومی

رونوشت:

- مدیر کل محترم دفتر قرنطینه و امور بین الملل جهت استحضار
- مدیر کل محترم دامپردازی استان سیستان و بلوچستان، شهرستان
چابهار، بوشهر، خوزستان جهت استحضار و اقدام مقتضی

جمهوری اسلامی ایران

شماره:

تاریخ:

پیوست:

بسم الله تعالى

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان دامپردازی کشور

آینین کار فرآوری، بسته بندی و عمر ماندگاری ماهی مرکب و اسکوئید

۱. اسکوئیدها و ماهیان مرکب را عمدتاً در دریا و بروی کشتی تخلیه شکمی و فرآوری نمی کنند. پس از صید آنها را با آب شستشو و در کنار یخ به نسبت ۱ به ۳ و با احتیاط به نزدیکترین کارگاه فرآوری ارسال می کنند. ماهیان مرکب و اسکوئیدها نسبت به صدمات و ضربات مکانیکی بسیار حساس می باشند و پوست آنها به راحتی صدمه می بینند و کیسه مرکب آنها پاره می شود.

۲. در کارگاههای فرآوری پس از بررسی ظاهری و ارگانولپتیکی ماهیان زخمی و اجسام خارجی را جدا و به قسمت ضایعات منتقل می کنند. سپس ماهیان سالم را با آب کلرینه (حداکثر ۵ ppm) و یا آب قابل شرب شستشو میدهند.

۳. اکثر کشورها تمايل به خرید ماهیان مرکب و اسکوئید بصورت کامل را دارند. جهت انجماد بایستی از ماهیان که کمتر از ۷ روز از صید آنها گذشته و در شرایط مطلوب در کنار یخ نگهداری شده باشد، استفاده کرد. جهت انجماد از پلیت فریزر یا تونل انجماد میتوان استفاده کرد ولی انجماد در هواي متحرک (Air blast freezer) توصیه شده است. میتوان قبل از شروع فرآوری با یک کلپس کیسه مرکب ماهیان را بست.

۴. در صورت نیاز به فیله کردن ابتدا اسکوئید یا ماهی مرکب را کاملاً شسته و سپس بازوها را از جلوی چشم قطع کرده و آنها را

جمهوری اسلامی ایران

پسمه تعالی

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان دامپزشکی کشور

شماره:

تاریخ:

پیوست:

نگهداری میکنند زیرا پس از پاک کردن با دکشها می توان از آنها نیز جهت فرآوری استفاده کرد . بعد از آن سرمایه را پیچانده و همزمان با دست روی پوسته خارجی فشار وارد میکنند تا سر ، غضروف داخلی در اسکوئید و استخوان داخلی در ماهی مرکب و احشاء به آرامی خارج گردد ، پوسته خارجی را میتوان کاملاً برداشت و یا پس از بریدن آن اقدام به شستشوی کامل محوطه بطنی ماهیان نمود . جهت پوست کنی بهتر است ماهیان را بمدت ۱۵ ثانیه در آب گردد ۲۵-۳۰ درجه سانتیگراد قرارداده و سپس پوست را با چاقو کنده و یا آنرا خواهید از دستگاههای مخصوص پوست کنی ، تخلیه احشاء و برش نیز میتوان جهت اینکار استفاده کرد .

۵. بسته بندی این ماهیان بایستی در کارتون صورت گیرد زیرا در حالت فله امکان مجروح شدن و نیز آسیب دیدن کیسه مرکب وجود دارد . درج برچسب مناسب با کلیه مندرجات مورد لزوم بروی آنها الزامی است .

۶. پس از انجماد نگهداری این ماهیان بایستی در دمای منهای ۱۸ درجه سانتیگراد صورت گیرد و در این مرحله بازرگانی محصول بایستی توسط کارشناسان ادارات کل دامپزشکی انجام شده و بعد از انجام آزمایشات لازم و حصول اطمینان از سلامت محصول اقدام به صادرات آن نمود .

۷. عمر ماندگاری ماهیان مرکب و اسکوئید در کنار یخ در صورتیکه نگهداری در شرایط مطلوب باشد ۷ روز و در حالت انجماد ۹

جمهوری اسلامی ایران

بسم الله الرحمن الرحيم

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان دامپزشکی کشور

شماره:

تاریخ:

پیوست:

ماه میباشد (جهت صادرات درج عمر ماندگاری بر اساس درخواست کشور وارد کنند بلامانع است).

۸. جهت صادرات اعمال ضوابط و دستورالعمل های HACCP در طول عملیات تولید و نیز رعایت ضوابط تاسیسات و تجهیزات مورد نیاز کارگاههای فرآوری این محصولات مطابق با دستورالعمل شماره ۹۱/۴۹۳/EEC الزامی است.

۹. رعایت بهداشت محیط و فردی ، تهیه کارت بهداشتی سلامت از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، پوش کامل و مناسب جهت کلیه پرسنل کارگاه ضروری است . ۱۲/۱۲/۱۷/دستورالعمل آذربایجان.ص